بازخوانی مصائب یک وزارتخانه

غوغای بورس بازان

مینو قاسمی

پس از انتخاب حسن روحانی به‌عنوان رئیس یازدهمین دولت جمهوری اسلامی، با توجه به حضور نمایندگان حامی سایر طیف‌های ریاست‌جمهوری حاضر در انتخابات، در مجلس همان‌طور که انتظار می‌رفت برخی از وزرای کابینه حسن روحانی رای اعتماد نگرفتند. جعفر میلی‌منفرد وزیر پیشنهادی روحانی برای تصدی پست وزارت علوم یکی از افرادی بود که نه‌تنها رای اعتماد نگرفت بلکه بارها و بارها از طرف نمایندگان و جریان‌های رسانه‌ای مورد هجمه قرار گرفت. به نظر می‌رسید اصلی‌ترین دلیل مخالفان برای این عدم‌انتخاب فعالیت‌های منسوب به میلی‌منفرد در سال ۸۸ باشد و درنهایت هم صاحبان کرسی‌های خانه ملت بودند که حرفشان به کرسی نشست.

حسن روحانی پس از ناکامی در گرفتن رأی اعتماد برای وزیر پیشنهادی‌اش طی حکمی و به‌طور موقت جعفر توفیقی را به سرپرستی این وزارتخانه منصوب کرد؛ انتخابی که باز هم به همان دلایل قبلی مورد واکنش منفی قرار گرفت.

با این حال جعفر توفیقی که سال‌ها قبل تجربه حضور در این وزارتخانه را داشت حدود دو ماه به فعالیتش ادامه داد و اتفاقا روند تغییرات گسترده‌ای را در فضای دانشگاهی فراهم کرد؛ تغییراتی که شاید مهم‌ترین‌شان پایان دادن به حکمرانی همه‌جانبه صدرالدین شریعتی در دانشگاه علامه طباطبایی بود که سال‌های ریاستش هنوز هم که هنوز است ماجراهای جانبی زیادی را به دنبال دارد. تغییر رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان و بازگرداندن برخی از دانشجویان به دانشگاه یا استادان باتجربه به کرسی‌های تدریس دیگر اقدام علنی توفیقی بود؛ اقداماتی که به‌طور مشخص از طرف گروه‌های تندرو و حامی دولت قبلی مورد انتقاد قرار گرفت.

سرانجام این رضا میلی‌منفرد بود که توانست از مجلس رأی اعتماد بگیرد و رسما وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دولت حسن روحانی بشود.

**

شاید همه انتظار داشتند که جعفر توفیقی دومین وزیر علوم پیشنهادی روحانی به مجلس باشد اما رضا فرجی‌دانا که پیشتر در دومین دوره ریاست‌جمهوری سیدمحمد خاتمی هم تا چندقدمی تصدی کرسی وزارت رفته بود و درنهایت به‌عنوان رئیس دانشگاه تهران منصوب شده بود، کار خود را به‌عنوان وزیر علوم دولت یازدهم شروع کرد.

اولین حاشیه‌ها در همان نخستین روزها گریبان فرجی‌دانا را گرفت. انتخاب جعفر میلی‌منفرد به‌عنوان معاون آموزشی، عبدالحسین فریدون به‌عنوان مدیرکل دفتر وزارتی و جعفر توفیقی به‌عنوان مشاور عالی فریاد منتقدان دولت را درآورد. اما این تمام ماجرا نبود؛ از نظر فرجی‌دانا و وزارت علوم فضای تک‌بعدی شکل گرفته در دوران محمود احمدی‌نژاد نیاز به تغییر و تعدیل داشت. آقای وزیر اقدام به تشکیل یک کمیته و تیم بازرسی کرد که موظف بودند روزانه به همراه سه کارشناس به تمام دانشگاه‌های کشور مراجعه و همه مشکلات و مسائل دانشگاه‌ها را به صورت مجزا بررسی کنند. کمیته‌ای که درنهایت فقط تا انتهای پارسال بیش از ۳۰ رئیس دانشگاه را از مسند ریاست برکنار کرد.

۱۵۰ نفر از نمایندگان در نامه‌ای به حسن روحانی خواستار دخالت او در این عزل و نصب‌ها شدند و معتقد بودند بسیاری از افرادی که از وزیر علوم حکم می‌گیرند دارای سابقه اعتراضی در حوادث پس از انتخابات سال ۸۸ هستند. فرجی‌دانا اما در پاسخ به نمایندگان اعلام کرد که اگر وزارت اطلاعات اثبات و اعلام کند این افراد با مسائلی که به آن متهم می‌شود ارتباطی دارند، در این انتصابات تجدیدنظر خواهد کرد و همچنین مدتی بعد در مصاحبه‌ای اعلام کرد: «آنچه براساس اختیارات و طی مراحل قانونی انجام شده است را نقض نخواهیم کرد.» تمام این تغییرات به اضافه روزهایی که اتفاقات ۱۶ آذر پارسال و سخنرانی‌ها و میهمان‌های دانشگاه‌ها، تیترهای روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها را در اختیار خود گرفته بودند موجب شد کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس فرجی‌دانا را احضار کند. آقای وزیر باید نمایندگان از ابتدا مخالف را قانع می‌کرد.بیشترین سوالی که نمایندگان از وزیر علوم داشتند پیرامون انتصاب‌های او و وقایع و سخنرانی‌های روز دانشجو می‌گشت. با تمام پاسخ‌هایی که فرجی‌دانا داد نمایندگانی که پیش‌بینی رفتارشان چندان سخت نبود متفق‌القول قانع نشدند و وزیر علوم دولت یازدهم با ۷۳ رأی موافق، ۱۴۹ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع از مجموع آرای ۲۴۰ نفر از نمایندگان نخستین کارت زرد خود را از مجلس دریافت کرد. اواخر سال گذشته زمزمه‌های استیضاح فرجی‌دانا به گوش رسید. منتقدان حاضر نبودند از مواضع خود کوتاه بیایند و تنها پس از گذشت چند ماه می‌خواستند او را از سمت خود برکنار کنند که البته با رایزنی‌های انجام شده این ماجرا موقتا از گزینه‌های روی میز ساکنین بهارستان کنار رفت.حالا اما دوباره زنگ‌های استیضاح برای آقای وزیر به صدا درآمده است. الیاس نادران چندی پیش اعلام کرد که درخواست استیضاح فرجی‌دانا با ۵۰ امضا تقدیم رئیس مجلس شده است.این بار اما استیضاح یک وزیر با موارد قبلی یک فرق بزرگ دارد.

هنوز هیچ‌کدام از این ۵۰ نفر به‌طور رسمی اعلام نکرده‌اند وزیر علوم به چه دلیل باید استیضاح شود. از طرفی پیگیری‌های فرجی‌دانا برای لغو بورسیه‌های غیر قانونی که ردپای رئیس‌جمهور پیشین، وزیر علوم پیشین و برخی از روسای دانشگاه برکنار شده مانند صدرالدین شریعتی در آن دیده می‌شود یکی از مواردی است که برخی نمایندگان تندرو و از اساس منتقد دولت را به انجام چنین اقدامی واداشته است.

ماجرایی که بسیاری از کارشناسان و حامیان دولت ازجمله حجت‌الله درویش‌پور نماینده ایذه معتقدند بهانه اصلی این استیضاح است و بقیه ماجراها تنها سرپوشی برای تحت فشار قرار دادن وزارتخانه است. درویش‌پور در گفت‌وگویی با خبرنگاران گفته: «اینان به دنبال منافع حزبی خود هستند و می‌خواهند با این کار هرطور شده، نیروهای خود را وارد دانشگاه کنند.»

حالا باید دید که سرنوشت آقای وزیر در روزهای آتی چه می‌شود. فرجی‌دانا با تمام هزینه‌هایی که تا به امروز برای اقدامات خود پرداخت کرده، هنوز در راه خودش و مشاورانش قدم بر می‌دارد.

یادداشت‌های جمع‌آوری شده از روسای دانشگاه‌ها و همچنین نمایندگان محترم مجلس سعی دارد قضاوت بی‌طرفانه‌ای را از ماجرای استیضاح پیش روی خوانندگان قرار دهد.قضاوت درباره آنچه در شرف وقوع است و نگاه نمایندگان موافق و مخالف یک استیضاح.

فرجی دانا در صحن علنی به سوالات پی در پی نمایندگان پاسخ می‌دهد

این یک استیضاح سیاسی است

دکتر احمد محقر
رئیس دانشگاه بجنورد

از آنجایی که مدت زیادی از تصدی فرجی‌دانا در وزارت علوم نمی‌گذرد نمی‌شود به‌طور کامل عملکرد ایشان را ارزیابی کرد و بیشتر در مقدمات و فاز پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ریزی‌ها باید در مورد عملکرد ایشان قضاوت کرد. اگر بخواهم مطابق این برنامه‌ریزی‌ها نسبت به کار ایشان اظهارنظر کنم باید بگویم، برنامه‌های تقدیم شده به دانشگاه‌ها و مجلس توسط ایشان، مبتنی بر یکسری تحقیقات آکادمیک و دانشگاهی است. پیش‌بینی‌هایی که دارد صورت می‌گیرد، تلاش می‌شود یک دانشگاه منطبق بر نقشه جامع علمی تحویل دانشجویان بشود و تلاش بر این است که برنامه‌ریزی‌ها مبتنی بر اسناد فرادستی باشد، و قابلیت نظارت و ارزیابی داشته باشد. البته همه این‌ها در مرحله پیش‌بینی است و فرصت اجرا پیش نیامده، مجلس محترم خیلی زود به سراغ راهکارهای بازدارنده رفته است.اما در این مرحله ابتدایی، تاکیداتی که وزیر محترم داشتند و انتصاباتی که از طریق ایشان صورت گرفته بود و دستورالعمل‌های ابلاغ شده از سوی ایشان، نشان‌دهنده یک سری برنامه‌های مدون و خوب و منطقی برای هدایت آموزش آموزش عالی کشور بود. من دلیل استیضاح آقای فرجی‌دانا را سیاسی ارزیابی می‌کنم. هرچند نمی‌شود باطن خوانی کرد و من خودم را در جایگاه باطن خوانی نمی‌بینیم. اعتراض اصلی مجلس محترم به انتصابات از جانب دکتر فرجی‌داناست و قاعدتا این یک رویکرد سیاسی است و نباید در مباحث کاری رویکرد سیاسی داشت. خود آقای وزیر با یک رویکرد کاملا علمی و مبتنی بر منطق در وزارتخانه‌ای مانند وزارت علوم فعالیت می‌کردند و قاعدتا باید نیروهایی را منصوب می‌کردند که بتوانند با آنها کار کنند و تحول مورد نظر را ایجاد کنند. نمایندگان محترم مجلس ظرف سه ماه دستور استیضاح دادند. البته ما در مقام نیت‌خوانی دیگران نیستیم. اما وقتی با دانشجویان و استادان دانشگاه صحبت می‌کنم، این واکنش مجلس را سیاسی تلقی می‌کنند. جامعه علمی کشور هنوز نسبت به استیضاح فرجی‌دانا متقاعد نشده است و این در صحبت‌های آشکار و پنهان صورت گرفته در بین آنها هویداست و عمدتا از این عملکرد رضایت نداشته و این واکنش را زود می‌دانند و فکر می‌کنند هنوز وزیر فرصت عملکرد نداشته است و این مورد مواخذه قرار دادن خیلی زود انجام گرفت.

فرجی دانا یک وزیر مقتدر است

بهرام شعبانی
رئیس دانشگاه جهرم

فرجی‌دانا با توجه به اینکه رئیس دانشگاه تهران بوده است و سابقه طولانی در حوزه دانشگاه دارد، عملکرد بسیار خوبی در تصدی وزارت علوم هم داشته‌اند. با توجه به اینکه خودم مسئولیت دانشگاه جهرم را دارم ارزیابی‌ام از عملکرد ایشان مثبت است. فرجی‌دانا در بحث رشته‌ها و بودجه دانشگاه‌ها و بحث‌های بورسیه که اصلا منطقی نبود توانست مقتدرانه عمل کند. فکر می‌کنم این روش کار کردن جسارت زیادی می‌طلبد و از عملکرد ایشان راضی هستم. هر چند حکم ریاست بنده در زمان تصدی وزیر احمدی‌نژاد زده شد، اما نمی‌توانم عملکرد مثبت فرجی‌دانا را زیر سوال ببرم. دلیل اصلی مطرح شده برای استیضاح فرجی‌دانا، انتصاب‌های فراوان ایشان است.من هر روز می‌شنیدم که سه، چهار رئیس دانشگاه تعویض می‌شد.من خودم با این مساله هیچ مشکلی ندارم و فکر می‌کنم نمی‌شود به این کار اعتراض کرد. هر وزیری حق دارد با کسانی کار کند که شبیه خود او فکر می‌کنند. من خودم به شخصه هرلحظه این آمادگی را دارم که تعویض شوم، این کاملا طبیعی است؛ هر کسی می‌خواهد مهره‌هایی که می‌چیند شبیه خودش باشد.او می‌خواهد از افرادی استفاده کند که تفکرش را درک کنند.با توجه به شناختی که من دارم، می‌بینم روسایی عوض شده‌اند که سوابق ریاستی چندین ساله در دانشگاه‌ها داشته‌اند.هر کدام حداقل شش سال رئیس بوده‌اند و من فکر می‌کنم دیگر ظرفیت شان تکمیل شده است. کسی که ۱۰ سال رئیس یک دانشگاه بوده دیگر برای او کافی است و باید میدان را به تازه‌نفس‌ها بسپارد و قاعدتا بهتر است که عوض بشود، به هر حال ایده‌های نو باید بیایند و فرجی‌دانا روی این افراد دست گذاشته است. بحث دیگر درباره بورسیه‌ها بوده است و ما می‌دیدیم خیلی از دانشجویانی که بورسیه می‌شدند اصلا شرایط استفاده از بورس را نداشتند، بورس باید به کسی تعلق بگیرد که حقش است و تلاش می‌کند. باید کسی باشد که رده علمی بالایی دارد و به هر حال می‌تواند به خارج از کشور بروند.

ما دیده‌ایم افرادی بورسیه شده و به خارج از کشور فرستاده شده‌اند که واقعا نتوانسته‌اند درس‌شان را ادامه بدهند و بعد از هشت سال نتوانسته‌اند مدرک بگیرند. فرجی‌دانا روی این افراد و کسانی که می‌خواستند بورسیه شوند اما صلاحیت آن را نداشته‌اند دست گذاشته و این هم عملکرد مثبتی است. کسی که به‌عنوان بورسیه از کشور می‌رود، نماینده ایران است و نباید با آبروی کشور بازی کرد. یکی دیگر از موارد اتهامی فرجی‌دانا معاونان ایشان است. مثلا محمود نیلی‌منفرد از کاندیداهای وزارت علوم بود که متاسفانه رای نیاورد. اینها ایراد گرفتند چرا کسی که رای نیاورده را معاون خود قرار دادی، درست است که ممکن است کسی در مسند وزارت رای نیاورد، اما این دلیل نمی‌شود که تا آخر عمرش از کار دولتی کنار گذاشته شود، باید این مساله کاملا مورد توجه قرار گیرد و با یک نیروی صاحب تفکر کمی مدارا بشود.

وزارت علوم دست بورسیه‌های غیرقانونی را رو کرد

نگین مهدوی
فعال دانشجویی

یکی می‌گوید دروغ است و وزارت علوم سیاسی‌کاری می‌کند، یکی دیگر خوشحال است که مشت‌ها باز شده و بازی تمام است. رئیس سازمان امور دانشجویان وزارت علوم آماری از بورسیه‌های سال‌های اخیر رو کرده که خارج از روال آیین‌نامه وارد دانشگاه‌ها شده‌اند. کسانی که چند سال بعد استادان همین دانشگاه‌ها می‌شوند. آن‌طور که مجتبی صدیقی گفته، کسانی که توانسته بودند بدون صلاحیت‌های لازم بورسیه شوند، بیش از ۱۲۷۰ نفر از مجموع سه هزار دانشجوی بورسیه دکترا بوده‌اند که طی سال‌های ۸۸ تا ۹۲ بدون آزمون در دانشگاه‌های داخل پذیرش شده‌اند. این اولین بار نیست که دسته گل‌هایی که دولت سابق در دانشگاه‌ها آب داده رو می‌شود. با آمدن دولت جدید دانشجویان ستاره‌داری که بارها توسط کامران دانشجو وزیر دولت سابق تکذیب شده بودند، از طرف سرپرست وزارت علوم به رسمیت شناخته شدند و جعفر توفیقی قول بازگرداندن دانشجوهای محروم از تحصیل را داد. تلاقی این دو موضوع حقایق جالبی را آشکار می‌کند. در شرایطی که اعضای تشکل‌ها و نشریه‌های مستقل یا اصلاح‌طلب در دانشگاه‌ها به دلیل ابراز عقیده با محرومیت از تحصیل روبه‌رو می‌شدند و به جمع ستاره‌دارها می‌پیوستند، جمعی از دانشجویان عضو تشکل‌های همسو با دولت از جایزه و سیاست‌های تشویقی برخوردار بوده‌اند و می‌توانستند پیشنهاد بورسیه‌شدن برای ادامه تحصیل را بپذیرند. دانشجویانی که اختیاراتی بیشتر از فعالیت در یک تشکل داشتند و حتی می‌توانستند دانشجویان دیگر را هم به‌عنوان صاحب صلاحیت برای بورسیه شدن معرفی کنند. چلچراغ پیش از این در شماره ۵۴۸ منتشر شده در ۲۳ آذر ۹۲، به سه دسته از بورسیه‌های غیرقانونی که به تشکل‌های دانشجویی، اعضای خانواده مسئولان و کارمندان وزارت علوم تعلق گرفته پرداخته بود. با اعلام آمار جدید در وزارت علوم، جزئیات بیشتری از این اقدامات به دست آوردیم که در ادامه می‌خوانید.

بورسیه‌های خاص‌ها

رضا. ن یکی از فعالان سابق انجمن‌های اسلامی که مدتی در وزارت علوم به‌عنوان مدیر خانه نشریات دانشجویی مسئولیت داشته، از پدیده‌ای به نام «بورسیه‌های کارمندی» می‌گوید که در وزارت علوم به وجود آمده بود. به‌طوری که بیشتر مدیران و حتی کارمندان معاونت فرهنگی وزارت علوم در ساعات بعد از ظهر در محل کار خود حاضر می‌شدند، چراکه بیشترشان یا دانشجوی کارشناسی‌ارشد پیوسته دانشگاه بودند یا دانشجوی بورسیه دکترا. آن هم در شرایطی که اعطای بورسیه به افراد شاغل در آن وزارتخانه غیرقانونی است. نساجی که در وزارت علوم جانشین کسی شده بود که در حال حاضر فارغ‌التحصیل کارشناسی‌ارشد دانشگاه امام صادق(ع) و بورس دکترا در استرالیاست، پیش از این به نشریه چلچراغ گفته بود که با دیدن این مسائل در کمتر از سه ماه از صدور حکم مسئولیتش، استعفا داده است.

علاوه‌بر بورسیه‌های کارمندی، وضع بورسیه‌های فامیلی هم در کارنامه مسئولان وزارت علوم دولت دهم درخشان بود. بعضی از آنها با انتشار فهرست ۱۰۲ نفره‌ای از بورسیه‌های سفارشی و خارج از ضابطه‌ای که قرار بود به عضویت هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی دربیایند آشکار شد. فرزند معاون دانشجویی وزارت علوم یکی از کسانی بود که در این فهرست جا داشت و با فاصله کمی بعد از عضویتش در هیات‌علمی، رئیس وقت دانشگاه علامه طباطبایی هم دو فرزند خود را بورسیه وزارت علوم کرد.

دروغ می‌گویند!

مسئولان سابق وزارت علوم از اولین کسانی بودند که به آمارسازمان دانشجویان واکنش نشان دادند. حسن مسلمی‌نائینی معاون سابق بورس و دانشجویان خارج از کشور در گفت‌وگو با فارس مدافع همیشگی سیاست‌های کامران دانشجو در وزارت علوم گفت: فیلترهای در نظر گرفته‌شده برای بورسیه دانشجویی در سال‌های گذشته قانونی بوده است و بعضی آقازاده‌ها نتوانستند از آن عبور کنند. افرادی که برای بورسیه دانشجویی پذیرفته می‌شدند علاوه‌بر واجد شرایط بودن از فیلتر دو مصاحبه نیز می‌گذشتند به این صورت که هم در وزارت علوم و هم در دانشگاه مربوطه مورد مصاحبه قرار می‌گرفتند. او به دوران اصلاحات هم اشاره کرد و مدعی شد در این دوره بعضی افراد به صورت غیرقانونی بورسیه شده‌اند. او درباره آقازاده‌ها هم گفت: برخی از آقازاده‌ها و منسوبان در بین افراد متقاضی بورس حضور داشتند درست است. ولی این افراد نیز مانند افراد عادی از فیلترهای موجود می‌گذشتند و در مصاحبه‌ها این مساله مورد نظر قرار نمی‌گرفت.

البته مسئولان سابق وزارت علوم در دفاع از بورسیه‌های دولت سابق تنها نیستند. این افراد در میان چهره‌های سیاسی حامیان دیگری هم دارند که گفته‌های رئیس سازمان امور دانشجویان را دروغ می‌خوانند. مهدی کوچک‌زاده و سیدمحمود نبویان در میان مجلسی‌ها به گفته‌های صدیقی واکنش منفی نشان داده‌اند. دو چهره‌ای که به‌عنوان اعضای جبهه پایداری شناخته می‌شوند و تشکل‌های دانشجویی اصولگرا مثل دفتر تحکیم وحدت فعلی و بسیج دانشجویی به آنها نزدیکند. نبویان در این رابطه به فارس گفته: غیرقانونی دانستن بورسیه سه هزار نفر نشان می‌دهد که برخی قصد دارند با موضوعات علمی هم برخورد سیاسی کنند و این اقدام مصداق سیاسی‌کاری در برخورد با مباحث علمی است. این بورسیه‌ها کاملا قانونی بوده و غیرقانونی دانستن آن دروغی بیش نیست. مهدی کوچک‌زاده نماینده دیگر جبهه پایداری هم انتشار این آمار را اقدامی سیاسی خوانده و گفته: وقتی چگونگی اعطای این بورسیه‌های تحصیلی در دولت‌های گذشته روشن شد، ما هم‌انگیزه وزارت علوم در افشا و احقاق حق را باور می‌کنیم والا تا قبل از آن، این گزارش‌ها سیاسی و بیشتر برای به انفعال کشاندن طرف مقابل است.

نگاه

نمی‌توان منکر فضای شاد دانشگاه شد

محمدرضا پورمحمدی
رئیس دانشگاه تبریز

مطابق علم، برای بررسی عملکرد هر بخشی از دستگاه‌های اجرایی کشور باید شاخص و آمار مستدلی در دست داشته باشیم و این مساله در مورد فرجی‌دانا در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز صدق می‌کند.

دنیای کنونی دنیای علم است در نتیجه اگر بخواهیم قضاوت کنیم باید اولا با شاخص‌ها قضاوت کنیم و ثانیا وضعیت موجود را با وضعیت سال‌های گذشته تطبیق دهیم و این مساله در این یک مقاله کوتاه نمی‌گنجد، لازمه این کار تحقیقات فراوان است. برخی دوستان اظهار می‌کنند وزارت علوم دچار رکود شده است.

این دوستان باید منبع و آمار بیاورند، همان‌طور که اگر من بخواهم از عملکرد وزارت علوم دفاع کنم نیز باید آمار مستدلی برای این کار داشته باشم. ما باید با زبان آمار صحبت کنیم. اگر بخواهم خیلی شفاف صحبت کنم باید بگویم وزارت علوم در این مدت کمتر از یک سال در بحث علمی و پژوهشی نه‌تنها افت نداشته بلکه پیشرفت‌های چشمگیری هم به دست آورده است.

ما توسعه را در مراجعه به اذهان عمومی و مشارکت دانشگاهیان می‌دانیم. یکی از شاخص‌های بسیار مهم همین مساله است و فرجی‌دانا به نحو شایسته‌ای این مساله را در محیط‌های دانشگاهی تعمیم داده است. او دانشگاهیان را در تعیین روسای دانشگاه‌ها مشارکت می‌دهد.

اگر این کار را با دوره قبل که همه‌چیز انتصابی بود مقایسه کنید، متوجه تغییر بزرگ در دانشگاه‌ها می‌شوید. زمان‌های گذشته به دیدگاه دانشگاهیان وقعی نهاده نمی‌شد و این دقیقا همان فرق بزرگ میان زمان گذشته با زمان وزارت دکتر فرجی‌داناست. در گذشته توسعه دانشگاه‌ها بیشتر کمی بود یعنی اگر شما به آمار و ارقام مراجعه کنید می‌بینید بیشترین توسعه در دانشگاه‌ها، توسعه دوره‌های آموزشی بود در حالی که در دوره فعلی تاکید بیشتر روی کیفیت است.

ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهش در دوره فعلی ملاک عمل است. در دوره وزارت فرجی‌دانا ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان و بحث اقتصاد مقاومتی و متکی بر دانش جزء اولویت‌ها قرار گرفت و واحدهای فناوری و مراکز صنایع در دانشگاه‌ها مستقر شده‌اند. یعنی اگر شما بخواهید با هر شاخصی مقایسه کنید روند رو به بهبود است. هر چند منصفانه هم نیست اگر بخواهیم تنها در عرض چند ماه نظر قاطع درباره عملکرد مثبت یا منفی یک وزارتخانه صادر کنیم. لازمه این نوع داوری‌ها این است که ما یک پروسه زمانی منطقی داشته باشیم، چون فعالیت‌های علمی برای نتیجه دادن نیازمند زمان هستند. اما الان نمی‌شود فضای شاد دانشگاه‌ها را انکار کرد.

من اگر بخواهم فقط از دانشگاه تبریز برای شما دلیل بیاورم باید بگویم که فقط در ارتباط با چاپ مقالات آمار ما در شش ماه گذشته مطابق با یک سال گذشته بوده است.

همین آمار را شما می‌توانید درباره چاپ کتاب و آمارهای تحقیقاتی هم به دست آورید. این نشان‌دهنده اشتیاق دانشجویان برای مشارکت در فعالیت علمی است، چیزی که در سال‌های گذشته روبه فراموشی بود.

دیدگاه

عملکرد فرجی‌دانا مثبت بود

محمد حسن‌نژاد
عضو کمیسیون آموزش مجلس

هر وزیری یک شرح کاری دارد. اینکه یک اتفاقی در دانشگاهی می‌افتد مستقیما به اسم وزیر برسیم، -فارغ از اینکه این اتفاق خوب یا بد باشد-، عملکرد درستی نیست.

از دید بنده از زمان ورود فرجی‌دانا به وزارت علوم، این وزارتخانه ساختار پیدا می‌کند و برنامه‌ریزی مدونی در آن شکل می‌گیرد و به صورت علمی کارها پیش می‌رود.

من اعتراف می‌کنم که پیش از وزارت ایشان، اگر به هر دانشگاهی مراجعه می‌کردم به صرف اینکه نماینده مجلس بودم، می‌توانستم هر رشته‌ای که می‌خواهم انتخاب کنم و درس بخوانم. اما فرجی‌دانا جلوی این رانت‌خواری‌ها را گرفته است.حالا نماینده به هر جایی که وصل باشد، فقط در صورت داشتن صلاحیت می‌تواند در دانشگاه‌های زیر نظر وزارت علوم درس بخواند یا از امکانات آنجا استفاده کند.

این نشان‌دهنده این است که در دانشگاه‌ها کار سیاسی انجام نمی‌شود و با سیاسی‌کاری جلو نمی‌رود و همه چیز بر پایه علم پیش می‌رود. یا مثلا در بحث هیات‌علمی‌ها من کاملا عملکرد فرجی‌دانا را مثبت ارزیابی می‌کنم.

فارغ از گرایش‌های سیاسی اگر بخواهیم عملکرد فرجی‌دانا را مورد بررسی قرار دهیم باید منصف باشیم و نمره قبولی به این وزارتخانه بدهیم. هر کسی شرح کاری دارد، و تغییر روسای دانشگاه‌ها نیز از وظایف وزیر است و ما نمی‌توانیم هیچ‌کس را به دلیل استفاده از اختیاراتش استیضاح کنیم.

اگر هم انتصاب اشتباهی در این راه صورت گرفته است، باید به آن اعتراض کرد و دلیل آن را جویا شد نه اینکه به صورت چکشی عمل کرد. به نظر من استیضاح شاید هم مطرح نشود و این ماجرا به خیر و خوشی تمام شود، اما من باز هم تکرار می‌کنم نباید به دلیل انتصابی که خوشایند ما نیست کل عملکرد یک وزیر را زیر سوال برد، این کار منطقی نیست، بلکه باید با گفت‌وگو مسیری را جلو ببریم که به نفع همگان باشد.

قضاوت

به وعده‌ها عمل نشد

عطاءالله سلطانی‌صبور
عضو کمیسیون آموزش مجلس

بررسی عملکرد فرجی‌دانا، بستگی به وعده‌های داده شده از سوی ایشان دارد.

قرار بود وزارت علوم بستر شکوفایی علم را فراهم کند، قرار بود رشد علم را افزایش دهد، کرسی‌های آزاداندیشی و مطالبات معقول دانشجویان را افزایش دهد و حواشی را از دانشگاه‌ها کم کند و به قول مقام معظم رهبری افرادی را رئیس دانشگاه‌ها انتخاب کند که عاشق علم باشند نه حاشیه‌ساز. اما با این حواشی که از ایشان دیده شده، ما عملکرد ایشان را مثبت ارزیابی نمی‌کنیم.

تعداد سرپرست‌ها زیاد شده است، تعداد افرادی که به شورای عالی انقلاب فرهنگی فرستاده شده‌اند که برای ریاست تایید شوند زیاد شده‌اند و همیشه با مشکلات زیادی مواجه بوده‌اند و تعدادی از دانشگاه‌های مهم کشور هنوز فقط سرپرست دارند.

این وضعیت را زمانی که با وزیر بهداشت و درمان قیاس می‌کنیم می‌بینیم که ایشان هم روسای دانشگاه‌شان را وقتی معرفی می‌کنند بیشترین رای را از طرف مجلس می‌آورند و مشخص می‌شود که فرجی‌دانا خود را با چالش مواجه کرده است و متاسفانه نمره قابل قبولی هم از مجلس شورای اسلامی نمی‌گیرد.